

Na osnovu člana 315. tačka 3. Ustava Socijalističke Federativne Republike Jugoslavije, Predsedništvo Socijalističke Federativne Republike Jugoslavije izdaje

Ukaz o proglašenju Zakona o ratifikaciji Konvencije Međunarodne organizacije rada br. 142 o profesionalnoj orijentaciji i stručnom osposobljavanju u razvoju ljudskih resursa

Proglašava se Zakon o ratifikaciji Konvencije Međunarodne organizacije rada br. 142 o profesionalnoj orijentaciji i stručnom osposobljavanju u razvoju ljudskih resursa, koji je usvojila Skupština SFRJ, na sednici Veća republika i pokrajina od 15. decembra 1982. godine i na sednici Saveznog veća od 30. decembra 1982. godine.

P. br. 243

30. decembra 1982. godine
Beograd

Predsednik
Predsedništva SFRJ,
Petar Stambolić, s.r.

Predsednik
Skupštine SFRJ,
Raif Dizdarević, s.r.

Zakon o ratifikaciji Konvencije Međunarodne organizacije rada br. 142 o profesionalnoj orijentaciji i stručnom osposobljavanju u razvoju ljudskih resursa

*Zakon je objavljen u "Službenom listu SFRJ -
Međunarodni ugovori", br. 14/82 od 31.12.1982.
godine.*

Član 1

Ratifikuje se Konvencija Međunarodne organizacije rada br. 142 o profesionalnoj orijentaciji i stručnom osposobljavanju u razvoju ljudskih resursa, koja je usvojena 23. juna 1975. godine na 60 zasedanju Generalne konferencije Međunarodne organizacije rada.

Član 2

Tekst Konvencije u originalu na engleskom jeziku i u prevodu na srpskohrvatskom jeziku glasi:

KONVENCIJA BR. 142

**KONVENCIJA O PROFESIONALNOJ ORIJENTACIJI I
STRUČNOM OSPOSABLJAVANJU U RAZVOJU LJUDSKIH
RESURSA**

Generalna konferencija Međunarodne organizacije rada, koju je u Ženevi sazvao Administrativni savet Međunarodnog biroa rada održala je 60 zasedanje 4. jula 1975. godine,

Pošto je odlučila da u okviru tačke 6 dnevnog reda zasedanja usvoji neke predloge koji se odnose na razvoj ljudskih resursa -- profesionalnu orijentaciju i stručno osposobljavanje i

Pošto se saglasila da ovi predlozi dobiju formu međunarodne konvencije, usvojila je, na dan 23. juna 1975. godine, Konvenciju o razvoju ljudskih resursa, 1975.

Član 1

1. Svaka članica će usvojiti i razvijati svestranu i koordiniranu politiku i programe profesionalne orijentacije i stručnog osposobljavanja, koji su usko povezani sa zapošljavanjem, naročito preko javnih službi za zapošljavanje.

2. Pri sprovođenju ove politike i programa treba voditi računa o:

a) potrebama za zapošljavanje, mogućnostima i problemima, kako regionalnim tako i nacionalnim,

b) stepenu ekonomskog, društvenog i kulturnog razvoja,

c) uzajamnom odnosu razvoja ljudskih resursa, kao i ekonomskih, društvenih i kulturnih ciljeva.

3. Ova politika i programi sprovodiće se primenom metoda koji odgovaraju nacionalnim uslovima.

4. Cilj ove politike i programa je da se razvije svest pojedinca i kolektiva o potrebi da se utiče na radnu i društvenu sredinu.

5. Ovom politikom i programima treba da se podstiču sva lica i da im se omogući da ravnopravno i bez diskriminacije razvijaju i koriste svoje sposobnosti za rad u sopstvenom interesu i u skladu sa svojim težnjama, vodeći računa o potrebama društva.

Član 2

Imajući u vidu gore navedene ciljeve, članice će ustanoviti i razvijati otvorene elastične i komplementarne sisteme opšteg, tehničkog i stručnog obrazovanja, sisteme obrazovne i profesionalne orijentacije i stručnog osposobljavanja, bez obzira na to da li se te aktivnosti odvijaju u okviru redovnog ili vanrednog sistema obrazovanja.

Član 3

1. Svaka članica će postepeno proširivati svoje sisteme profesionalne orijentacije uključujući i stalno informisanje o mogućnostima zapošljavanja, kako bi se obezbedilo da kompletne informacije i najšira moguća uputstva budu dostupni svoj deci, omladini i odraslima, a odgovarajući programi -- svim hendikepiranim licima i invalidima.

2. Takve informacije i uputstva za sve sadrže podatke o izboru zanimanja, stručnom osposobljavanju i, s tim u vezi, o mogućnostima za obrazovanje, o stanju u vezi sa zapošljavanjem, izgledima za zapošljavanje i napredovanje, o uslovima rada, higijensko-tehničkoj zaštiti na radu i drugim aspektima radnog života u raznim oblastima i na svim odgovarajućim nivoima privrednih, društvenih i kulturnih aktivnosti.

3. Informacije i uputstva biće dopunjeni informacijom o opštim aspektima kolektivnih sporazuma i o pravima i obavezama svih na koje se odnosi zakon o radu, ove informacije biće obezbeđene u skladu sa nacionalnim zakonodavstvom i praksom, imajući u vidu funkcije i zadatke zainteresovanih radničkih i poslovnih organizacija.

Član 4

Svaka članica će postepeno proširivati, prilagođavati i usklađivati svoje sisteme stručnog osposobljavanja kako bi se u toku života i mladih i odraslih zadovoljila potreba za stručnim osposobljavanjem u svim oblastima privrede u svim granama privredne delatnosti, kao i na svim stručnim i odgovornim nivoima.

Član 5

Politiku i programe profesionalne orijentacije i stručnog osposobljavanja treba formulisati i primenjivati u saradnji s poslovnim i radničkim organizacijama i, prema potrebi, s drugim zainteresovanim organima, u skladu sa nacionalnim zakonodavstvom i praksom.

Član 6

Formalne ratifikacije ove konvencije dostavljaju se generalnom direktoru Međunarodnog biroa rada radi registracije.

Član 7

1. Ova konvencija obavezuje samo one članice Međunarodne organizacije rada čiju je ratifikaciju registrovao generalni direktor.

2. Konvencija stupa na snagu dvanaest meseci od dana kad je generalni direktor registrovao ratifikaciju dve članice.

3. Posle toga, ova konvencija za svaku članicu stupa na snagu dvanaest meseci od dana registrovanja njene ratifikacije.

Član 8

1. Članica koja je ratifikovala ovu konvenciju može da je otkaže po isteku deset godina od dana kad je konvencija prvi put stupila na snagu aktom koji se dostavlja generalnom direktoru Međunarodnog biroa rada radi registracije. Otkazivanje stupa na snagu tek po isteku jedne godine od dana kad je registrovano.

2. Svaka članica koja je ratifikovala ovu konvenciju i koja u toku jedne godine posle isteka desetogodišnjeg perioda pomenutog u prethodnom stavu ne iskoristi pravo otkazivanja predviđeno u ovom članu, biće obavezna za sledeći period od deset godina, a, posle toga, može da otkaže ovu konvenciju po isteku svakog perioda od deset godina pod uslovima predviđenim u ovom članu.

Član 9

1. Generalni direktor Međunarodnog biroa rada obaveštava sve članice Međunarodne organizacije rada o registraciji svih ratifikacija i otkazivanja koje su mu dostavile članice Organizacije.

2. Kad bude obaveštavao članice Organizacije o registrovanju druge ratifikacije koja mu je dostavljena, generalni direktor će skrenuti pažnju članicama Organizacije na datum stupanja konvencije na snagu.

Član 10

Generalni direktor Međunarodnog biroa rada dostaviće generalnom sekretaru Ujedinjenih nacija u skladu sa članom 102 Povelje Ujedinjenih nacija, potpune podatke o svim ratifikacijama i otkazivanjima koje je registrovao u skladu sa odredbama prethodnih članova, radi registracije.

Član 11

Kad to bude smatrao potrebnim, Administrativni savet Međunarodnog biroa rada podneće Generalnoj konferenciji izveštaj o primeni ove konvencije i razmotriće da li je poželjno da se u dnevni red Konferencije uvrsti pitanje njene celovite ili delimične revizije.

Član 12

1. Ako konferencija usvoji novu konvenciju kojom se ova konvencija revidira u celini ili delimično, onda, novom konvencijom drugačije nije predviđeno

a) ratifikovanje nove konvencije kojom jedna članica vrši reviziju bez obzira na odredbe člana 8 ove konvencije povlači ipso jure neposredno otkazivanje ove konvencije ako i kada nova konvencija kojom se vrši revizija stupi na snagu,

b) na dan stupanja na snagu nove konvencije kojom se vrši revizija, ova konvencija prestaje da bude otvorena za ratifikaciju od strane članica.

2. Ova konvencija u svakom slučaju ostaje na snazi u svom sadašnjem obliku i sadržaju za one članice koje su je ratifikovale, a nisu ratifikovale konvenciju kojom se vrši revizija.

Član 13

Verzije teksta ove konvencije na engleskom i francuskom jeziku podjednako su punovažne.

Gorenavedeni tekst je autentičan tekst Konvencije koju je propisno usvojila Generalna konferencija Međunarodne organizacije rada na 90 zasedanju održanom i zaključenom u Ženevi, 25. juna 1975. godine.

U potvrdu čega su, 26. juna 1975. godine, potpisali

Predsednik Konferencije,
Blas F. Ople, s.r.
Generalni direktor
Međunarodnog biroa rada,
Francis Blachard, s.r.

Tekst ove konvencije verodostojna je kopija teksta koji su svojim potpisima autorizovali predsednik Međunarodne konferencije rada i generalni direktor Međunarodnog biroa rada.

Potvrđuje se da je kopija verodostojna i potpuna,

Za generalnog direktora
Međunarodnog biroa rada,

Član 3

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom listu SFRJ".